

Uw brief van
20-08-2026

Uw kenmerk

Behandelaar

SO/D. Sinnige-Houck

Onderwerp
Minimaregelingen

Ons kenmerk
1139250

Datum

VERZONDEN 17 SEP. 2026

Geachte mevrouw Harks,

Op 20 augustus 2026 ontvingen wij uw vragen, gesteld op grond van artikel 39 van het Reglement van Orde, over minimaregelingen. Graag informeren wij u als volgt.

1. Waarom is de inkomenstoeslag in Waalre niet gelijkgesteld aan die van Veldhoven – de gemeente waarmee Waalre samenwerkt als het gaat om werk en inkomen?

De samenwerking met Veldhoven heeft betrekking op de uitvoering van taken op het gebied van werk en inkomen. Het minimabeleid, waaronder de hoogte van de individuele inkomenstoeslag, is lokaal beleid waarvoor Waalre zelf keuzes maakt. Daarom hoeft de hoogte van de inkomenstoeslag niet gelijk te zijn aan die van Veldhoven.

Verschillen in hoogte en voorwaarden van regelingen tussen gemeenten zijn gebruikelijk. Gemeenten maken hierin eigen afwegingen op basis van lokale omstandigheden, beleidsdoelstellingen en beschikbare financiële middelen. Het minimabeleid van Waalre is het resultaat van dergelijke lokale keuzes. Verschillen met omliggende gemeenten zijn daarom niet uitzonderlijk, maar een logisch gevolg van lokaal maatwerk en lokale beleidsvrijheid, waarbinnen de raad in het verleden keuzes heeft gemaakt.

2. In hoeverre en bij welke minimaregelingen is de gemeente Waalre wel of niet afhankelijk van gemeentelijke samenwerkingsverbanden voor het bepalen van hoogte en voorwaarden minimaregelingen?

Waalre werkt met Veldhoven samen in de uitvoering van de Participatiewet. Voor de onderdelen bijzondere bijstand, de individuele inkomenstoeslag en de studietoelage voert Waalre echter eigen beleid en stelt de gemeente zelf de hoogte van de bedragen en de voorwaarden vast.

Daarnaast kent Waalre een eigen minimabeleid. Hieronder vallen onder andere de Meedoenbijdrage, de collectieve zorgverzekering voor minima en de deelname aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur en het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Voor deze regelingen bepaalt Waalre eveneens zelf de hoogte en voorwaarden.

3. We zijn benieuwd hoe het totale minimabeleid van Waalre zich verhoudt tot omliggende gemeenten. Voor de raad ontbreekt op dit moment zo'n integraal overzicht van de verschillende minimaregelingen, de gehanteerde inkomensgrenzen en de hoogte van voorzieningen. Is het college bereid een schematisch overzicht op te stellen van de minimaregelingen van Waalre waarin deze vergeleken worden met de minimaregelingen van Veldhoven, Geldrop-Mierlo, Eindhoven, Heeze-Leende en Valkenswaard? Hierbij dan graag de minimaregelingen hanteren die golden op 01-01-2026 bij elke gemeente en graag per gemeente en per regeling het volgende aangeven:

- **de naam van de regeling**
- **de inkomensgrens (als percentage van de toepasselijke bijstandsnorm);**
- **de hoogte van de tegemoetkoming of voorziening;**
- **de belangrijkste voorwaarden;**

Het college beschikt niet over een actueel integraal vergelijkingsoverzicht van de genoemde gemeenten. Een volledige vergelijking is bovendien lastig, omdat ondersteuning niet alleen bestaat uit gemeentelijke regelingen, maar ook uit subsidies aan maatschappelijke organisaties en afspraken met samenwerkingspartners als de Voedselbank en Stichting Leergeld. Daarnaast gaat het niet uitsluitend om de beschikbare middelen, maar ook om de effectiviteit en het bereik van de ondersteuning. De gemeente bespreekt de werking en effectiviteit van het minimabeleid periodiek in het tweemaandelijks ketenpartneroverleg.

Het opstellen van een integraal vergelijkingsoverzicht vraagt om een afzonderlijke uitvraag en analyse van het minimabeleid van zes gemeenten. Gelet op de benodigde ambtelijke capaciteit beschouwt het college dit als een afzonderlijke onderzoeksopdracht. Indien de raad behoefte heeft aan een dergelijke vergelijking, kan het college bezien op welke wijze en binnen welke planning hieraan invulling kan worden gegeven. Gezien de omvang van de gevraagde inventarisatie vraagt dit om aanvullende ambtelijke capaciteit, waarvoor de raad desgewenst de benodigde middelen beschikbaar kan stellen.

Doordat een actueel integraal overzicht ontbreekt, is het voor ons niet mogelijk om een volledig antwoord te formuleren op vraag 4 t/m 7.

4. Hoe beoordeelt het college de positie van Waalre ten opzichte van deze gemeenten als het gaat om minimaregelingen?

Het college heeft voor deze vraag een beperkte vergelijking gemaakt van de Meedoenbijdrage in de gemeenten Waalre, Veldhoven en Eindhoven.

Uit deze vergelijking blijkt dat de regelingen verschillend zijn ingericht. In Waalre geldt de Meedoenbijdrage voor alle gezinsleden. In 2026 bedraagt deze € 140 voor kinderen van 0 tot 4 jaar, € 223 voor kinderen van 4 tot 12 jaar, € 298 voor jongeren van 12 tot 18 jaar en € 195 voor volwassenen. De inkomensgrens bedraagt 115% van de toepasselijke bijstandsnorm.

In Veldhoven geldt alleen voor volwassenen een Meedoen-voorziening bestaande uit een tegemoetkoming van € 250 per persoon per jaar, aangevuld met een activiteit en een bibliotheeklidmaatschap. Hiervoor geldt een inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm. Ondersteuning voor kinderen verloopt deels via andere regelingen, zoals Stichting Leergeld.

Eindhoven kent eveneens een Meedoenbijdrage voor zowel volwassenen als kinderen. Daarbij hanteert Eindhoven een ruimere inkomensgrens dan Waalre en zijn de verstrekte bedragen hoger: daar geldt een grens van 130% en lopen de bedragen in 2026 uiteen van €200 voor volwassenen tot €621 voor jongeren van 12 tot 18 jaar.

Het college constateert dat hoogte, doelgroep, inkomensgrenzen en aanvullende voorzieningen per gemeente verschillen. Daardoor kan niet in algemene zin worden gesteld dat het minimabeleid van de ene gemeente ruimer of soberder is dan dat van een andere gemeente. Een beoordeling vraagt om een vergelijking van het volledige pakket aan regelingen, voorwaarden, subsidies en ondersteuningsvormen.

Deze beperkte inventarisatie van één regeling laat al zien dat een integrale vergelijking van het minimabeleid van zes gemeenten een omvangrijke uitvraag en analyse vergt. Daarom beschouwt het college dit als een afzonderlijke onderzoeksopdracht.

5. Zijn er regelingen waarbij Waalre bewust afwijkt van omliggende gemeenten? Zo ja, welke beleidsmatige of financiële afwegingen liggen daaraan ten grondslag?

Het college beschikt niet over een volledig vergelijkingsoverzicht van het minimabeleid van omliggende gemeenten. Daarom kan niet voor alle regelingen worden aangegeven of sprake is van een bewuste afwijking ten opzichte van andere gemeenten.

Wel zijn er verschillen in de wijze waarop ondersteuning wordt vormgegeven. Zo ontvangen kinderen die via Stichting Leergeld worden ondersteund in Waalre een Fashioncheque ter waarde van € 150 per kind. Niet alle omliggende gemeenten kennen een vergelijkbare voorziening.

6. Zijn er in de gemeenten Veldhoven, Geldrop-Mierlo, Eindhoven, Heeze-Leende en Valkenswaard miniregelingen die Waalre überhaupt niet hanteert?

Ja. Een voorbeeld hiervan is de collectieve zorgverzekering voor inwoners met een laag inkomen. Gemeenten zoals Veldhoven en Heeze-Leende verstrekken binnen deze regeling een gemeentelijke bijdrage aan de premie van de zorgverzekering. Waalre biedt eveneens een collectieve zorgverzekering aan, maar verstrekt geen gemeentelijke bijdrage of korting op de premie.

7. Ziet het college aanleiding om het minimabeleid wegens het inzicht door deze vergelijking van minimaregelingen – in Geldrop-Mierlo, Eindhoven, Heeze-Leende en Valkenswaard – te heroverwegen of te actualiseren?

Het college heeft voortdurend aandacht voor de werking, het bereik en de effectiviteit van het minimabeleid. In het periodieke ketenpartneroverleg met maatschappelijke partners worden signalen uit de praktijk besproken. Deze signalen kunnen aanleiding zijn om specifieke onderdelen van het beleid nader te bekijken of aan te passen.

Daarnaast volgt het college landelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de dienstverlening aan inwoners, zoals ontwikkelingen op het gebied van proactieve dienstverlening en vroegsignalering van schulden. Nieuwe wettelijke mogelijkheden en verplichtingen worden, zodra deze van kracht zijn, vertaald naar de Waalrese uitvoering.

Een bredere heroverweging van het minimabeleid is echter in belangrijke mate een keuze van de gemeenteraad. Indien de raad naar aanleiding van deze antwoorden behoefte heeft aan een evaluatie of herijking van het minimabeleid, kan zij het college verzoeken dit nader uit te werken.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

R.M.M.A.S. van der Wijst

burgemeester,

M.F. Oosterveer